

Museovirasto
Rakennushistorian osasto

MUISTIO

KANKAISTEN KARTANO, MASKU

23.1.1996

Kartanossa pidettiin tapettien konservointia koskeva katselmus. Samalla hahmoteltiin sähkö- ja lvi-vetojen kulkua pinkopahvi ja tapettikerrosten yli. Joidenkin huoneiden lattiankäsittelyjen vaihtoehtoista keskusteltiin myös.

Paikalla olivat Carl-Johan Berlin Stiftelsen för Åbo Akademiä, arkkitehti Kim Eklund arkk.tsto Sigge Ky:stä, arkeologi Kari Uotila, sähkösuunnittelija Jouni Liuke ja lvi-suunnittelija Åke Jokela sekä Maire Heikkinen museovirastosta.

I kerros: Pääosa tämän kerroksen huoneista on kalkkirapattuja ja kalkkimaalattuja. Pintakerrosten kunto vaikutti hyvältä kun tarkastelun pohjana on vanhojen pintojen säilyttämismahdollisuudet. Koska Pentti Pietarila museovirastosta on viimeistelemässä kalkkirappauksen ja kalkkimaalauksen korjausohjekortteja, olisi hyvä hankkia ko. ohjeet joko kortteina tai ohjeet suoraan tekijältä.

Huoneessa 113 oli paikallamaalatut paperitapetit. Muutamassa kohden oli repeämiä jotka ovat vielä korjattavissa. Sähköasennuksia oli lisätty eri vaiheissa osin hyvinkin näkyvällä tavalla.

Sähköasennuksia ei pidä upottaa seiniin, vaan asentaa ympäristön värisillä (tarvittaessa päällemaalaten) johdoilla pinta-asennuksina huomaamattomasti metallikiinnikkeitä käyttäen.

Huone 112 Seinät oli peitetty halltex-levyillä ja tapeteilla. Koska tästä huoneesta tehdään toimistotila, ei sen tapetointiin kohdistu erityisvaatimuksia.

Huone 110 vanha keittiö: Kalkkirappauksen päälle on maalattu jossain vaiheessa öljymaali, joka nyt irtoilee. Katto on myös öljymaalilla maalattu mutta paremmin kiinni pohjassa.

Vesiputket on vedetty pinta-asennuksina. Mikäli niitä joudutaan uusimaan, voidaan jatkossakin menetellä samoin.

Keittiössä on 1936?- luvulta olevat kokopuiset keittiökaapit, jotka on tarkoitus säilyttää sellaisenaan uudelleenmaalattuina.

Lattia on paikoilleen valettua magnesiittimassaa. Tämä lattiapinta oli yleinen 1930-luvulla julkisissa rakennuksissa. Laatan pinta on kulkuväylien kohdalta paikoin murtunut, mistä syystä se joudutaan poistamaan. Purkutyössä on tarkistettava sisältääkö tämä lattia asbestia. Sitä lisättiin yleisesti näiden lattioiden pintakerrokseen kulutuksen kestoja lisäämään. Muilta osin massa valmistettiin sahajauhoista ja magnesiumkloridin seoksesta.

Huoneessa 107 on tehty 1961 korjauksia Erik Brykmannin johdolla. Rappaus on uusittu seinissä ja katoissa, mikä näkyi liian suorina ja sileinä pintoina. Maali on hyvin kiinni muualla, paitsi huoneen 105 (WC) viereisellä seinällä seinän läpi tulleen tilapäisen kosteuden vuoksi.

II KERROS Tämän kerroksen huoneissa on päällimmäisenä pinkopahville paikalla maalatut tapetit. Jokaisessa huoneessa on jonkin verran repeämiä tapeteissa.

Huoneessa 207 pilkotti repeämässä nukkapintainen tapetti. Se on maassamme erittäin harvinainen ehjänä huoneena säilynyt näyte. Tapetit valmistettiin käsin puulaatoilla painamalla ja sirottelemalla verkanukkaa kuvioiden päälle. Maamme museoissa on ainoastaan pieniä näytepaloja tästä tapettityypistä. Myös muiden huoneiden tapettien repeämistä pilkotti alla olevia tapetteja, joita emme tutkineet tarkemmin.

Tämän kerroksen ikkunasyvennysten maalipintojen läpi kuului alla olevien maalikerrosten koristemaalauksia.

III KERROS 1935 rakennettu kerros jää pääpiirteiltään nykyiselleen. Eteisen lattiassa oleva muovilaatta uusitaan tyyliin paremmin sopivaksi.

Kartano on rakennussuojelulailla suojeltu. Sen historia ei ole kokonaisuudessaan tiedossa. Siksi ennen korjaustöihin ryhtymistä on syytä tehdä kunnollinen inventointi kaikista I ja II kerroksen pintakerroksista, maali- ja tapettikerroksista erikseen.

Tämän selvityksen ja rakennustutkijan avulla voimme ehkä saada uutta tietoa rakennuksen historiasta. Samalla voisimme saada lisäyksiä niukkoihin tietoihin varhaisesta asumiskulttuuristamme.

Turun seudulla työskenteleviä konservaattoreita, joilla on kokemusta pintakäsittely-inventoinneista:

- Tapio Hiltunen puh.921-342505
- Raimo Alahärppä puh.921-2318011
- Silja Selonen Turku

Maire Heikkinen
Suunnittelija
Museovirasto,
Rakennushistorian osasto